

CONCLUSIONS

PRIMERA SESSIÓ DE PARTICIPACIÓ DE LA TAULA DE RESIDUS

Revisió del Pla Director Sectorial d'Infraestructures de gestió de residus no perillosos de Menorca

Lloc: Centre de Convencions des Mercadal

Dia: 26/01/2018

Hora: 10,00h

Assistents: Hi va haver 29 participants en representació d'administracions locals, associacions de veïns, associacions empresarials, empreses del sector residus i entitats ecologistes, entre d'altres.

Resum:

En la primera part de la reunió, el President del Consorci de Residus i Energia de Menorca i Conseller de Medi Ambient i Reserva de Biosfera del Consell Insular de Menorca fa una breu salutació als assistents i agraeix la seva participació en el procés de revisió del Pla Director Sectorial.

Després es descriuen breument els resultats de la diagnosi dels objectius fixats en l'antic pla i els objectius normatius que ha de complir el nou.

En el torn de participació s'agrupa als assistents en set grups de quatre persones amb un portaveu per a cadascun. La funció d'aquests grups és la de debatre els sis blocs a tractar i emplenar el qüestionari de participació.

Els blocs que es tracten són els següents:

1. La recollida selectiva
2. La matèria orgànica i el compostatge
3. La reutilització
4. Els residus d'aparells elèctrics i electrònics
5. El sector comercial
6. Deixalleries

A les fitxes que adjuntem a continuació es poden veure les conclusions obtingudes:

BLOC 1. LA RECOLLIDA SELECTIVA

1.1. Com pot incentivar el PDS uns majors percentatges de recollida selectiva?

- Sistemes de retorn d'envasos amb compensació econòmica i/o social (oci, descomptes,...).
- Informar a la ciutadania dels costos de no fer-ho bé.
- Ordenances municipals clares i orientades a aplicar el pagament per generació.
- Dotació de recursos per penalitzar les males accions.
- Millora de les instal·lacions de Milà.
- Deixalleries amb horaris més amplis, acceptació de més fraccions de residus (inclosos els perillous).
- Introduir el sistema de recollida porta a porta (tant a comerços com a particulars).
- Pagament per generació per grans productors i ciutadania.
- Donar més informació de com reciclar correctament.
- Que a l'envàs ja s'indiqui a quin contenidor ha d'anar el residu (codi colors).
- Millorar el servei de recollida als grans generadors. Inclusió de la matèria orgànica.
- Promoure més campanyes de sensibilització/conscienciació (a les escoles, associacions, etc).
- Millorar la informació als contenidors.
- Aplicació d'incentius fiscals.
- Millorar la distribució de contenidors.
- Adaptar els sistemes de recollida al tipus de residu.

1.2. Està d'acord en què la recollida selectiva es contempli en el PDS com a obligatòria?

- Sí, però prèvia conscienciació als ciutadans.
- Com a darrer recurs, ja que sinó s'hauria de sancionar.
- Sí, sempre que s'incentivi el reciclatge.

1.3. Quins percentatges de recollida selectiva ha de marcar el PDS? I de percentatge d'impropis?

- El mateix que contempla la normativa europea.
- Impropis menys d'un 5%.

1.4. Quins models de recollida considera que afavoreixen un increment de la recollida selectiva? Per exemple, porta a porta, en contenidors (càrrega trassera, lateral, bilateral, soterrats,...), entre d'altres.

- Combinació del porta a porta i contenidors, en funció de les característiques del residu.
- Porta a porta en nucli urbà consolidat i en contenidors segons les característiques urbanístiques de la zona. Realitzar recollides complementàries al sector HORECA.
- Porta a porta amb àrees d'aportació en llocs determinats.
- Incrementar la recollida porta a porta.

1.5. Què en pensau del SDDR? Com creieu que s'hauria d'implantar a Menorca per tal que fos exitós?

- Positiu, mentre no es repercuteixi en el preu del producte.
- S'hauria d'implantar a les deixalleries o crear punts d'aportació. No als comerços.
- No s'està d'acord perquè n'existeixen de més eficaços.
- S'ha de prioritzar sempre la minimització d'envasos o el consum d'envasos biodegradables i/o biocompostables.
- Es veu com un sistema complementari a l'actual, no com a sistema general.

1.6. Altres consideracions

- Adequar taxes i ordenances amb la inclusió d'incentius i penalitzacions.
- Obligar als productors a reduir el nombre d'envasos posats al mercat.

BLOC 2. LA MATÈRIA ORGÀNICA I EL COMPOSTATGE

2.1. Quines iniciatives es poden incloure al PDS per a reduir la generació dels residus orgànics?

- Implantar la recollida selectiva a les urbanitzacions, instal·lacions turístiques i platges.
- Implantar polítiques orientades a evitar el malbaratament alimentari, sobretot en el sector de l'hostaleria i grans productors.
- Incentivar a la gent a fer compostatge domèstic o comunitari.
- Implantar la recollida porta a porta a grans productors de matèria orgànica (hotels i restaurants).
- Crear distintius a les empreses compromeses, tant amb la recollida com amb el compostatge.
- Aplicar incentius econòmics.

2.2. Avantatges i inconvenients d'un servei públic obligatori per al tractament de la matèria orgànica?

- Avantatges mediambientals (reducció fracció rebuig) i inconvenients econòmics (major cost).
- Afegir com a incompliments els impropis i l'estacionalitat.

2.3. Com considera que s'ha de preveure el tractament dels llots de depuradora en el PDS: mitjançant un servei públic del Consell/Consorti o bé a través d'un tractament descentralitzat que duguin a terme les plantes de depuració d'aigües residuals?

- Depèn de la capacitat tècnica i econòmica del Consorti.
- Sí hauria de ser un servei públic amb dues plantes de tractament, una a cada extrem de l'illa.
- És un tema de seguretat ambiental que sí hauria de ser un servei públic.
- Sí que s'hauria de contemplar un sistema centralitzat.

2.4. Altres consideracions

- La clau és la matèria orgànica i s'han de fer campanyes constants i periòdiques i en origen als grans generadors.
- El PDS hauria de contemplar la criba i dessarenat de les estacions depuradores.
- S'ha de prioritzar l'educació ambiental.

BLOC 3. LA REUTILITZACIÓ

3.1. Quins mecanismes pot incloure el PDS per possibilitar un increment de la reutilització?

- Ús dels pots de vidre a l'hora de fer la compra.
- Hi ha d'haver més espais de reutilització (per exemple, dins les mateixes deixalleries).
- A nivell de gestió, es podria incloure plans d'inserció social (atur o presó) per fomentar la reutilització.
- Fomentar la reutilització dels envasos mitjançant campanyes informatives.
- Posar sistemes de retorn d'envasos.
- Formació i informació.
- És important que la reutilització s'imposi en la nova contractació, tant pública com privada. En els projectes s'ha de prioritzar la reutilització de materials. Per exemple, és el cas dels materials inerts obtinguts del reciclatge de RCDs.
- Implantar campanyes de sensibilització.
- Prioritzar que les empreses possibilitin la reutilització d'electrodomèstics.
- Incentivar el retorn.

3.2. Com considera que s'hauria de gestionar la planta de tractament i reutilització de residus voluminosos prevista a Menorca? De forma pública, privada o a través d'entitats socials.

- Prioritàriament a través d'entitats socials.

- Privada, facilitant la seva gestió per part de les administracions.
- Sense limitacions.
- Entitat social amb el suport i control públic.
- Privada o a través d'entitats socials.
- Privatitzar la gestió.

3.3. En el cas d'una gestió pública. Quins criteris socials que s'haurien de tenir en compte a l'hora de contractar el servei?

- Afavorir la inserció laboral de col·lectius desfavorits.
- Reinserció sociolaboral (risc d'exclusió social, discapacitats,...).
- Preferiblement hauria de ser gestió privada.
- Fer contractes reservats per entitats socials.
- Incloure clàusules de responsabilitat social en els plecs de contractació.

3.4. Quina diferenciació ha de marcar el PDS entre el que s'entén per un residu o un recurs? En base a l'anterior, com podem calcular quina quantitat de materials es reutilitzen?

- Un residu no té possibilitat de reutilització.
- Hauríem d'aconseguir la reutilització fins el 60% el 2024.
- Tots els residus són un recurs.

3.5. Altres consideracions

- Treure més profit a les deixalleries en matèria de reutilització. Igualment, ampliar horaris, més espais de reutilització i més fraccions.

BLOC 4. ELS RESIDUS D'APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS (RAEE)

4.1. Com pot el PDS incentivar la reutilització dels RAEEs?

- Que sigui un servei gratuït.
- Incentivar la normativa que ja existeix sobre la reutilització.
- Hauria de ser una responsabilitat del fabricant.
- Facilitar la reutilització de components.
- Fer més campanyes de conscienciació.
- Manquen professionals formats per a reutilització.
- Mercats i fires de material reutilitzat.
- Deixalleries. Habilitar un espai de reutilització.
- A nivell estatal i europeu, evitar l'obsolescència programada.
- Millorar les condicions d'emmagatzematge als punts de recollida (deixalleries, distribuïdors,...).

4.2. Considera que la gestió dels RAEE encaixa com una línia de la planta de tractament i reutilització de residus voluminosos?

- Sí.
- Sí, però no encaixa. Són residus diferents, amb sistemes de recollida, emmagatzematge i tractament clarament diferents.
- No, s'hauria d'ampliar a tots els gestors autoritzats.
- No forçosament, perquè són tipus diferents de residus.

4.3. Com considera que s'hauria de gestionar aquesta tipologia de residus? De forma pública, privada o a través d'entitats socials.

- Prioritàriament per entitats de caràcter social.
- Gestió concertada (pública i privada).
- Privada.
- Lliure mercat. L'objectiu final és reutilitzar el màxim a través de totes les vies possibles.
- Privada o a través d'entitats socials.
- Privada mitjançant concessió administrativa.

4.4. En el cas d'una gestió pública. Quins criteris socials considera que s'haurien de tenir en compte a l'hora de contractar el servei?

Idem 3.3.

4.5. Altres consideracions

-

BLOC 5. EL SECTOR COMERCIAL

5.1. Com pot incentivar el PDS la reducció de residus en el sector comercial?

- Fomentant la compra a granel.
- Els comerços que ho possibilitin han de tenir bonificacions.
- Aplicant sistemes de pagament per generació (canvi ordenances fiscals, sistemes de pesatge informatitzats,...).
- Fent reduir als fabricants la generació dels residus.

5.2. Quines iniciatives es poden incloure en el PDS per evitar el malbaratament alimentari en el sector comercial?

- Incentivar donacions a entitats socials.
- Acords amb entitats socials.
- Sistemes perquè el client s'ho pugui emportar.
- Compra responsable.
- Primar la qualitat envers de la quantitat.

5.3. Considera que el PDS ha de contemplar sistemes de recollida específics per al sector comercial? Qui ha d'assumir el cost d'aquests serveis?

- Sí, el PDS hauria d'incloure sistemes de recollida específics per al sector comercial i l'administració n'hauria d'assumir el cost.
- Sí. S'hauria de pagar en funció de la generació (la taxa que paga el sector comercial ha de cobrir el cost del servei de recollida comercial).
- Sí, a través de serveis porta a porta que han d'assumir els productors.

5.4. Considera que el PDS ha de contemplar la prohibició de bosses, coberts, gots o vaixelles d'un sol ús al canal HORECA (hosteleria, restauració i cafeteries)?

- Sí.
- Vindrà regulat per la Llei Balear.
- No s'hauria de prohibir, però si es fa s'hauria d'aplicar a tothom.
- Sí, i fomentar els productes biodegradables.

5.5. Altres consideracions

- Donar facilitats al sector i aplicar sistemes de pagament per generació.

BLOC 6. DEIXALLERIES

6.1. Considera que a Menorca es disposa de suficients deixalleries? Troba que el PDS també hauria de preveure la disponibilitat de deixalleries mòbils?

- Sí són suficients. No és necessari preveure deixalleries mòbils, sempre i quan s'ampliï l'horari.
- Sí però cal millorar la gestió: només pels ciutadans particulars, millors horaris, més facilitats, més espai, més fraccions,... Cal una estació de transferència. La deixalleria mòbil és important per conscienciar, però no és prioritària.
- Sí, però a Ciutadella falta infraestructura.
- Sí, caldrien deixalleries mòbils per a les urbanitzacions per a residus com olis vegetals, minerals, piles, fluorescents,... o residus que no tinguin recollida específica.

6.2. Troba a faltar alguna tipologia de residu que, al seu entendre, s'hauria d'admetre a les deixalleries i ara no s'admet?

- sprais i fotosanitaris (SIGFITO)
- pneumàtics de qualsevol característica

- amiant/fibres contaminants
- bengales
- S'hauria de recollir tot, no s'hauria de traslladar el problema al ciutadà.
- No

6.3. Inicialment les deixalleries són instal·lacions pensades per a l'ús de particulars, tot i que a dia d'avui també es permet l'accés a empreses, sempre que la seva aportació no saturi les instal·lacions. Considera que aquest criteri és correcte? Quin criteri creu que seria l'adequat per determinar qui pot utilitzar o no aquestes instal·lacions?

- Es considera que el sistema actual és correcte.
- Es considera que només s'hauria d'admetre a particulars i administracions.
- S'hauria de limitar les quantitats a les empreses.
- Mentre no se saturin les instal·lacions, es considera adequat rebre residus d'empreses. Per evitar problemes pitjors.
- Les deixalleries han de ser per a particulars. Es poden aplicar tarifes per a productors industrials mentre no se saturin les instal·lacions.

6.4. Quina considera que és la via més adequada per finançar el cost de les deixalleries? Mitjançant l'aplicació de tarifes als usuaris o incrementant els impostos municipals.

- Cap de les dues solucions. Manquen campanyes d'educació i sensibilització.
- Tarifes als usuaris.
- Incloure en el pressupost municipal.

6.5. Quins creus que són els motius que provoquen que a dia d'avui encara trobem importants quantitats de residus tirats pel camp, a les platges, a espais perifèrics dels pobles, etc. (littering)? Com es podria evitar? Qui assumeix els costos del littering? Considera que si no s'apliquessin tarifes per a l'entrada de residus a les deixalleries s'evitaria aquest fenomen?

- Gratuïtat del servei.
- Molta vigilància.
- Sancions.
- Col·laboració amb els sectors empresarials i associacions de veïns.
- Educació ambiental a les escoles.
- S'haurien d'ampliar els horaris d'obertura de les deixalleries.

6.6. Altres consideracions

- Considerar que una part de la taxa turística hauria de finançar part del cost.

Inicialment la segona sessió de la Taula de Residus s'ha previst que es realitzi el proper mes de març/abril. Quins temes que no s'hagin tocat avui considera que s'haurien de tractar?

- Finançament/taxes.
- Unificació de serveis a nivell insular.
- Educació ambiental.
- Harmonitzar ordenances municipals.
- Finançament economia circular.
- Fer un estudi detallat de la tipologia de residus existents en el sector industrial, ja que hi ha algunes tipologies que no es gestionen.
- Residus industrials, perillosos, RCD, residus agrícoles, residus de ports, embarcacions, abocaments incontrolats.

Després de la realització de l'enquesta, es van posar en comú les principals conclusions de cada bloc, que passem a resumir a continuació:

BLOC 1. LA RECOLLIDA SELECTIVA

- Facilitar més informació de com s'han de separar els residus i a quin contenidor s'han de dipositar.
- Identificar els envasos amb una simbologia que ens identifiqui a quin contenidor s'ha de dipositar l'envàs.
- Millorar la recollida a grans generadors ampliant freqüències i número de fraccions.
- Aplicar sistemes de pagament per generació a través de les ordenances. Revisar taxes per incloure el cost de nous serveis i bonificacions.

BLOC 2. LA MATÈRIA ORGÀNICA I EL COMPOSTATGE

- Incentivar el compostatge casolà i comunitari.
- Implantar la recollida porta a porta a grans productors.
- Atorgar distintius a grans generadors.
- Harmonització d'ordenances que incloguin incentius econòmics.
- S'hauria d'implantar un servei públic de tractament de fangs de depuradora que estigui finançat parcialment pel Govern.
- Fer campanyes de forma continuada.

BLOC 3. LA REUTILITZACIÓ

- Més formació i informació en tots els àmbits.
- S'hauria d'incloure un % de reutilització de materials tant en projectes com en contractació pública.
- Crear espais de reutilització (per exemple, vinculats amb les deixalleries).
- No s'haurien de posar limitacions al tipus de gestió.
- Els gestors haurien d'estar obligats a agafar qualssevol tipus de residu voluminos, sense distinció.

BLOC 4. ELS RESIDUS D'APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS (RAEE)

- Manca de professionals i operaris.
- Lluitar l'obsolescència programada.

BLOC 5. EL SECTOR COMERCIAL

- Bonificacions.
- Promoció del producte local.
- Foment de la compra a granel.
- S'està d'acord en la prohibició de productes d'un sol ús, i en el foment d'envasos biodegradables.

BLOC 6. DEIXALLERIES

- Les set deixalleries són suficients, de tal manera que les deixalleries mòbils no serien necessàries.
- Cal ampliar horaris.
- Només s'hauria d'admetre a particulars i derivar a les empreses a gestors autoritzats.
- No s'haurien d'aplicar taxes.

PROPOSTA DE TEMES A TRACTAR PER A LA PROPERA SESSIÓ

- Residus industrials

- Residus perillosos
- Residus de construcció i demolició
- Residus agrícoles
- Residus de ports (xarxes, sentines, bengales, embarcacions)
- Política tarifària
- Unificació d'ordenances
- Sensibilització a col·lectius específics